

Med personalen genom krisen

Socialdemokraternas reformförslag i
Regionplan och budget för 2024-2026

Detta är Socialdemokraternas i Region Uppsala förslag till Regionplan och budget för 2024–2026. Region Uppsala omsätter mer än 20 miljarder kronor varje år. Budgetprocessen inleds med god marginal ett halvår innan det är tänkt att budgeten ska fastställas av regionfullmäktige, mer än ett år innan det är då budgeten ska gälla. Som oppositionsparti deltar vi i praktiken endast i den avslutande delen av denna process och har därmed begränsade möjligheter att i grunden påverka hur den tar form. Ett problem med budgetprocessen är att den involverar de fackliga företrädarna i ett väldigt sent skede – när de flesta av ingångsvärdena för budgetprocessen har lästs och det är svårt att närmare påverka utfallet. Hade vi haft förmånen att styra regionen hade denna process sett annorlunda ut och förankringen hade påbörjats i ett tidigare skede, för att skapa förståelse för budgeten men också för att skapa förutsättningar för påverkan av fler parter. Eftersom detta är en oppositionsbudget läggs förslaget i förhållande till det gedigna dokument som arbetats fram av regionens kunniga tjänstepersoner, med styrning av allianspartierna. Att styra ger andra förutsättningar, och vi hade givetvis önskat att vi kunnat lämna ett större avtryck på regionens verksamheter. Våra förslag är att anse som tillägg, i vissa fall strykningar och i de flesta fall ambitionshöjningar i förhållande till de förslag som regionledningen har arbetat fram.

Inledning

Vi står inför stora utmaningar. Med åren har vi fått vänja oss vid att vår omvärld prövar oss och vår samhällsgemenskap. Krig i världen, ekonomisk avmattning och klimatförändringar lämnar knappast vår lilla del av världen oberörd och som en del av ett omfattande kretslopp måste vi gemensamt sluta upp och ta tag i utmaningarna tillsammans. Den omfattande inflationen äter upp utrymmet i våra plånböcker, gör oss fattigare och utarmar vår välfärd. I ett läge där vi redan efter pandemins härjningar byggt upp en omfattande vårdskuld blir vår uppgift ännu svårare.

Förra året misslyckades regionen med att nå tre centrala strategiska mål. Det handlade om att göra resan till att bli en attraktiv arbetsgivare, att etablera en hälso- och sjukvård med god kvalitet och god tillgänglighet samt att göra kollektivtrafiken till ett naturligt val för resor.

Att vända den här utvecklingen kommer vara svårare än någonsin. Och den ekonomiska utvecklingen i samhället kommer förhindra oss att göra alla de insatser som egentligen skulle krävas. Inflationen krymper vår handlingskraft – men den förlamar oss inte. Det går fortfarande att åstadkomma ett trendbrott. Det går att vända skutan.

Region Uppsala hade förtjänat ett annat ledarskap. Ett ledarskap som sätter tilltro till vår förmåga till att skapa förändring genom gemensamma lösningar. Som inte bara pratar om att vända utvecklingen inom personalpolitiken, utan faktiskt kan åstadkomma den skillnaden som behövs.

Vi socialdemokrater presenterar här en budget med förslag och satsningar som kan innebära starten på förändringen som regionen behöver.

Helena Proos
Regionråd

Vivianne Macdisi
Regionråd

Med personalen genom krisen

Politisk huvudinriktning

Sjukvården ska vara uppbyggd för att möta alla, för alla kommer vi någon gång behöva den, vare sig det är för lätt avhjälpna åkommor eller mer allvarliga och komplexa. Alla ska känna trygghet inför den dagen då vården behövs. Därför är en tillgänglig och jämlik vård, som ges utifrån behov, den absolut viktigaste uppgiften för Region Uppsala. Det är också den här inriktningen som har gjort att Sverige i grunden har en sjukvård som många i världen ser upp till.

Men vårdköerna står i vägen idag. Bristen på vårdplatser förhindrar varje dag människor från att få den vård de behöver. Vårdplatsbristen beror i sin tur på brist på personal. Som ett resultat av bristande arbetsmiljö och otillräckliga villkor är det alldeles för många av yrkesgrupperna inom vården som har vänt Region Uppsala ryggen och gör något annat. Konsekvensen av regionens misslyckande med att vara en god arbetsgivare är att regionens kostnader för hyrpersonal skenar och utvecklingen blir värre för varje dag som går.

Men regionen har ett bredare uppdrag än att säkerställa en jämlik och tillgänglig sjukvård. Vi bär ett huvudansvar för en regionalt hållbar och långsiktig utveckling. I Uppsala län ska alla kunna leva och trivas, vare sig man bor i storstaden Uppsala, i någon av våra mindre tätorter eller på landsbygden. Det kräver en tillgänglig, attraktiv och prisvärd kollektivtrafik, som får fler att resa kollektivt, och en jämlik kulturpolitik som ger fler möjlighet att uppleva länets kultur- och naturskatter. Det kräver också att vi ser behoven och möjligheterna som finns utanför städerna i landsbygd och glesbygd.

Vi socialdemokrater tror på gemensamma lösningar och det är ett genomgående tema för vårt budgetförslag. Våra främsta strategier för att vända utvecklingen i regionen är följande:

1. Närmare dialog med personalen
Personalen är proffsen på hur verksamheterna fungerar och var man kan göra förbättringar. En närmare dialog med fokus på att tillsammans vända utvecklingen skulle kunna frigöra en enorm potential för att både förbättra och effektivisera verksamheterna – samt skapa en bättre arbetsmiljö.
2. Investera i personalen – bryt beroendet av hyrpersonal
Den enskilt största anledningen till att det saknas vårdplatser är att vi har svårt att rekrytera och behålla personal. För varje år som går har regionen slagit nya rekord i nyttjandet av hyrpersonal. Bara genom investeringar i regionens egen personal kan vi vända utvecklingen och göra det mer

attraktivt att arbeta inom regionen.

3. Stoppa privatiseringarna – för en sammanhållen vård
Privatiseringsplanerna inom regionen fortsätter. Detta på dåligt genomarbetade grunder med bristande underlag. Privatiseringarna kostar pengar både på kort och lång sikt. De försvårar regionens forsknings- och utbildningsuppdrag och de splittrar vårdkedjorna.

I en tid med knappa ekonomiska resurser, som ett direkt resultat av hög inflation och en högerregering som uppenbarligen inte tar sitt ansvar för att förse välfärden med resurser, kommer den närmaste tiden att kräva tuffa ekonomiska prioriteringar. De satsningar vi presenterar i vår budget kommer från tre håll. Krav på minskad administration, stopp för privatiseringar och kapade kostnader för hyrpersonal.

Våra viktigaste satsningar

Investera i personalen

Det går inte att komma ifrån att personalen är nyckeln till att vända utvecklingen inom vården. Att människor lämnar regionen, eller aldrig söker sig hit, är ett misslyckande för vår region. Det är talande med rapporter som visar hur många med sjuksköterskekompetens som inte faktiskt arbetar som sjuksköterskor. Utvecklingen av hyrpersonalskostnader har spårat ut och kräver skarpa och extraordinära åtgärder för att motverkas.

Det är vår absoluta övertygelse att regionen behöver bli en bättre arbetsgivare. Förändringar behöver ske i allt från det lilla till det stora. Vi vill se lönesatsningar på personalen, förbättrade kompetensutvecklingsåtgärder, ökad delaktighet och inflytande. Det är bra att alliansstyret, motvilligt, nu föreslår att vårdpersonal ska få fria arbetsskor – något annat är faktiskt helt orimligt. Investeringar i personalen är den absolut viktigaste delen i den socialdemokratiska budgeten. Vi välkomnar satsningar som görs i regionstyrets budget, men menar att ambitionsnivån är för låg. I vår personalsatsning ingår dessutom:

- **Stärkt löneutveckling för erfaren personal.** Detta eftersom ingångslönerna på grund av marknadsläget idag ligger på en nivå som inte skiljer sig tillräckligt från dem med flerårig erfarenhet.
- **Möjlighet till studielön för fler yrkesgrupper utöver sjuksköterskor.** Idag finns möjlighet för sjuksköterskor att få ersättning för studier. Vi vill att även undersköterskor som vidareutbildar sig ska få den möjligheten.
- **Inrätta en kompetensutvecklingsfond.** Vi vill stärka möjligheterna för personalen att själva påverka sin kompetensutveckling genom att söka medel för särskilda kompetensförhöjande insatser från en kompetensutvecklingsfond.
- **Stoppa SMS-stressen.** Vi vill att personalen i högre utsträckning ska få välja hur man blir kontaktad av arbetsgivaren. Idag skickas breda SMS-uppmaningar ut när personal behövs vilket orsakar onödig stress, press och skambeläggande hos personalen.

Stärk akuten på akademiska sjukhuset

Akutsjukvården på Akademiska sjukhuset är dessvärre okänd. Detta efter att två olika myndigheter, oberoende av varandra, underkänt förhållandena på akuten och dömt dem som så allvarliga att de kräver ekonomisk ersättning av regionen.

Larmen handlar om dålig arbetsmiljö och bristande patientsäkerhet. Det är därför absolut nödvändigt att göra en särskild satsning på akutsjukvården.

Vi vill se att akuten blir ett eget verksamhetsområde inom Akademiska sjukhuset. I samband med detta behöver också akuten förstärkta resurser, och vi tillför ytterligare 20 miljoner kronor för det ändamålet.

Kraftsamling för vår sjukvård

Vi vill att ett omfattande dialogprojekt etableras, en kraftsamling, där politiker, experter, tjänstepersoner och vårdpersonalen får mötas för att finna nya lösningar på de utmaningar som vården står inför. Den formella förankringen som arbetsgivaren är skyldig att genomföra med de fackliga organisationerna ska givetvis värnas – men dialogen med dem som varje dag utför underverk i våra verksamheter kan inte begränsas till dessa formella tillfällen med ganska återhållsamma ramar. Ett bra exempel är budgetarbetet inom regionen som i ett långt mycket tidigare skede skulle kunna inledas i dialog med breda grupper. Syftet är såklart att dra nytta av den kunskap som är utbredd inom regionens organisation samt ge personalen ökad insyn i regionens planeringsarbete.

Ja till enzonstaxa – nej till chockhöjda priser

Vi socialdemokrater har länge drivit på för att förenkla kollektivtrafiken samt införa rabatter på enkelbiljetter för såväl pensionärer som studenter. Nu genomförs en bred förändring av kollektivtrafiken när länets fem olika zoner blir till en enda. Det är bra för alla. Problemet är att alliansstyret valt ett alldeles för högt pris för de nya enkelbiljetterna – en chockhöjning med nästan 40 % till 39 kronor per biljett. Vi menar att detta är på tok för högt och skulle bidra till ett minskat resande i Uppsala och Enköping där de allra flesta enkelbiljetterna idag säljs. Prishöjningen är så hög att vi menar att åtgärden blir kontraproduktiv – den riskerar att minska intäkterna då fler resenärer kommer att välja bort bussen som färdmedel. I vår budget säger vi därför nej till chockhöjningen av biljettpriserna och vill istället se att biljettpriset inte överstiger 30 kronor för ordinarie biljett, och 21 kronor för barn och unga, studenter samt personer som är 65 år och äldre.

Socialdemokraternas program för regionen

I förslaget till regionplan och budget för 2024-2026 föreslås fyra strategiska mål vilka vi ställer oss bakom. Nedan är de insatser vi anser vara nödvändiga inom ramen för dessa mål samt vilka uppdrag det innebär att regionens nämnder och styrelser bör få.

Attraktiv arbetsgivare

Kompetensbaserad löneutveckling

Marknadsläget har gjort att nivån för ingångslöner för sjuksköterskor har förbättrats. Det är viktigt att det lönar sig bättre för vårdens personal att arbeta och löneutvecklingen är ur det perspektivet välkommen. Men konsekvensen har blivit att skillnaden i lönenivå mot mer erfarna sjuksköterskor med flera års erfarenhet har blivit väldigt liten, och svår att försvara. Vi vill därför göra en lönesatsning som riktas mot yrkesgrupper som har flera års erfarenhet av arbete inom regionen. Det är mycket viktigt att regionen som arbetsgivare värdesätter lojala och erfarna medarbetare.

För detta avsätts 50 miljoner kronor.

Studielön för undersköterskor

Vi vill utveckla befintliga insatser med betald vidare- och specialistutbildning. Fler yrkesgrupper bör omfattas av möjlighet till betalad utbildning. Under det kommande året vill vi prioritera möjligheten för undersköterskor som vidareutbildar sig att kunna göra det med lön. Utbildningsinsatserna ska kunna matchas mot de områden där det finns störst brist inom sjukvården.

För detta avsätter vi 12 miljoner kronor.

Försöksverksamhet med Akademisk specialisttjänstgöring, AST

Redan idag finns så kallade utbildningsanställningar för sjuksköterskor inom sjukvården i Region Uppsala. Vi vill utveckla detta vidare och pröva en försöksverksamhet kring detta utifrån Vårdförbundets framtagna modell med akademisk specialisttjänstgöring, AST.

För detta avsätter vi 10 miljoner kronor.

Stoppa beroendet av hyrpersonal

Eftersom personalbristen är det kanske enskilt största problemet för att få till stånd en fungerande sjukvård är det avgörande att vi bryter beroendet av

hyrpersonal. Varje år innebär nya rekord i fel riktning och det arbete som sker idag är uppenbarligen inte tillräckligt för att komma till rätta med problematiken. Utöver satsningar som gör det mer attraktivt att arbeta för regionen måste regionen våga ta skarpa och radikala beslut som minskar beroendet av hyrpersonal. Vi har tidigare föreslagit att en kriskommission mot hyrberoendet ska tillsättas och ser behov av att tillsammans med länets kommuner koordinera insatser för pristak på inhyrda tjänster. Vi menar även att regionen behöver begränsa den möjliga tiden som hyrpersonal kan tas in. Det är tydligt att vi behöver mer offensiva insatser för att minska hyrpersonalberoendet. Regionens egen personal ska få förtur när det handlar om att välja tider och hyrpersonal ska göra arbetsuppgifterna om återstår.

Skärpta insatser mot hyrpersonal väntas frigöra 100 miljoner kronor till andra satsningar för personalen.

Kraftsamling för sjukvården

Regionens medarbetares kompetens och initiativ till förändring behöver tas vara på i högre utsträckning. Vi vill att ett omfattande dialogprojekt etableras, en kraftsamling, där politiker, experter, tjänstepersoner och vårdpersonalen får mötas för att finna nya lösningar på de utmaningar som vården står inför. Arbetet ska ledas i samarbete mellan Regionstyrelsen, Sjukhusstyrelsen och vårdstyrelsen och göras tillgängligt brett för vårdens medarbetare. Det är viktigt att Akademiskas roll som universitetssjukhus fortsatt värnas – och därför är det särskilt viktigt med ett brett förankrat arbete för att vända utvecklingen.

För detta projekt avsätter vi 2 miljoner kronor som ska användas till det praktiska arbetet med dialoginsatserna.

Stoppa SMS-stressen

Idag när det uppstår ett behov av förstärkning för vissa arbetspass med kort varsel så skickas det ett sms till personalen med frågan om de kan ta extra arbetspass eller börja tidigare vid exempelvis högt patientinflöde. Det här är något som facken och personalen själva har tagit upp som stressande och ångestframkallande när de får dessa meddelanden redan innan man kommer till arbetet eller när man är ledig. Det här vill vi få ett stopp för. Därför vill vi att personalen själva ska kunna välja om de ska kunna nås av dessa jobbfrågningar.

Kompetensutvecklingsfond

Regionens medarbetare ska få större möjligheter att påverka sin kompetensutveckling. Vi vill inrätta en kompetensutvecklingsfond som ska kunna

användas för kompetenshöjande insatser av personalen. Insatsen ska öka attraktiviteten som arbetsgivare och stärka Region Uppsalas varumärke.

Vi avsätter 10 miljoner kronor för inrättandet av den här fonden.

Stärk kompetensförsörjningen utanför Uppsala och Enköping

Regionen har problem med kompetensförsörjning brett i verksamheterna, men det framstår som att det är särskilt svårt om det ska rekryteras till arbetsplatser utanför Uppsala och Enköping. Alliansstyrets problem med att hålla geriatriken i Tierp öppet är ett tydligt exempel på detta. Verksamheten där är stängd, trots att styret hävdar att beslut om nedstängning inte fattats. Frågan behöver mer uppmärksamhet av politiken. Om det är rekryteringsproblem som är orsaken behöver regionen se över hur man kan stärka kompetensförsörjningen i delar av länet där detta är särskilt svårt. Därför behöver en handlingsplan tas fram för detta.

Hög tillgänglighet

Stärk akuten på Akademiska sjukhuset

Läget på akutmottagningen på Akademiska sjukhuset är under all kritik. Regionen behöver göra en satsning för att stärka verksamheten. Vi vill också att akutsjukvården stärks genom att den blir ett eget verksamhetsområde på Akademiska sjukhuset. Det innebär bättre möjligheter att ha sammanhållna vårdkedjor inom akuten och därmed ta hand om patienterna på ett bättre sätt. För akuten som arbetsplats finns det också fördelar, de får egna vårdplatser och får en egen talan i sjukhusledningen.

För att stärka akuten avsätter vi 20 miljoner kronor.

Återinrätta stödlinjen för psykiatri

Det har nu gått lång tid sedan möjligheten för patienter och vårdpersonal förlorade möjligheten att ringa till regionens stödlinje för psykiatriakuten. I takt med växande psykisk ohälsa är detta särskilt olyckligt. Hänvisningar till nationella stödlinjer som inte kommer räcker tyvärr inte. Det kan vara livsavgörande att personer med självmordstankar snabbt får tala med någon. Därför vill vi att telefonlinjen till psykiatriakuten återigen öppnas upp.

För detta avsätter vi 2 miljoner kronor.

Stärk arbetet med barn och ungdomars psykiska hälsa

Man ska alltid kunna lite på att vården finns där när du behöver det. Men för många barn och unga är vägen till att få hjälp med psykisk ohälsa lång. Därför behövs flera insatser för att stärka barn- och ungdomspsykiatri, BUP, i regionen. Samordningen med länets kommuner inom exempelvis elevhälsan är avgörande och vi föreslår att ytterligare medel för att stärka detta arbete.

För detta avsätter vi 3 miljoner kronor.

Säkerställ att sjukhushundarna får vara kvar

Arbetet med sjukhushundar som tillgängliggör sjukvården för barn med stora behov har varit väldigt framgångsrikt och verksamheten har snabbt blivit väldigt populär bland patienterna. För många är den avgörande för att få den vård man behöver. Men verksamheten har när den här budgeten skrivs upphört. Vi menar att regionens snarast behöver säkerställa långsiktiga förutsättningar för att verksamheten ska bli en permanent del av Akademiska sjukhuset.

För detta avsätter vi 1 miljon kronor.

Avgiftsfri mammografi

Vikten av en välfungerande mammografi kan knappast underskattas. Idag ska alla regioner i Sverige erbjuda avgiftsfri screening för bröstcancer till kvinnor mellan 40 och 74 år enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Vi vill att mammografien ska vara kostnadsfri även för patienter som är över 75 år och inte omfattas av screeningen.

För detta avsätter vi 2 miljoner kronor.

Riktade hälsosamtal för dem som är 65 år och äldre

Med rätt insatser kan man förebygga många kroniska sjukdomar. Regionen har nyligen etablerat en verksamhet med hälsosamtal för 40-åringar. I andra regioner har man även genomfört framgångsrika satsningar på att erbjuda regelbundna samtal/undersökningar till äldre. Detta borde vi testa även i Region Uppsala. Risken för hjärtinfarkt och stroke kan upptäckas tidigt, med hjälp av hälsoundersökningar och fler kan få hjälp att etablera hälsosamma levnadsvanor. Vi vill därför inleda arbetet genom att i samarbete med en kommun erbjuda äldre från 65 års ålder regelbundna hälsoundersökningar.

För detta avsätter vi 3 miljoner kronor.

Nej till att införa en avgift för ambulanstransporter

Vi säger nej till förslaget att avgiftsbelägga ambulanstransporter med 400 kronor. Att belasta sjuka människor med ökade kostnader är knappast det som kommer att rädda Region Uppsalas ekonomi i svåra ekonomiska tider.

För detta beräknas intäkterna till regionen minska med 6,2 miljoner kronor.

Nej till höjda priser på enkelbiljetter

Socialdemokraterna har länge drivit på för att det ska bli enklare att resa med kollektivtrafiken i länet. Senast i november avslog regionfullmäktige ett yrkande från Socialdemokraterna om att införa enzonstaxa för enkelbiljetter inom kollektivtrafiken. Därför är det välkommet att trafik- och samhällsutvecklingsnämnden nu beslutat om att införa en enzonstaxa. Vi är dock starkt kritiska till prishöjningen för biljetter, som för de flesta landar på nästan 40 %. För de flesta barn och unga är prishöjningen 50 %. Vi tycker att enkelbiljetter för kommande år inte ska vara dyrare än 30 kronor, vilket motsvarar en normal uppräknings av priset. Vidare vill vi se stora krafttag för att öka kollektivtrafikens attraktivitet och enkelhet. Vi vill bland annat att man inför pristak inom kollektivtrafiken, så kallad capping. På så sätt behöver en resenär aldrig själv ägna sig åt krångliga beräkningar och gissningar för att avgöra vilken typ av biljett man bör köpa.

För detta avsätter vi 25 miljoner kronor för genomförandet. Vi räknar med att en rimlig prisnivå kommer att öka resandet och därför till stor del kommer möjliggöra en prisnivå på 30 kronor, men skjuter även till ytterligare resurser. Den kraftiga prishöjning som alliansen vill se för 75 % av alla dem som reser med enkelbiljetter idag riskerar att vara kontraproduktiv, om syftet är att öka intäkterna, eftersom fler kommer att välja bort kollektivtrafiken.

Stärkt förlossningsvård - en barnmorska per födande

Förlossningsvården i länet behöver stärkas. Om detta verkar det finnas enighet inom politiken, men trots det ser vi inte att det händer tillräckligt mycket. Vi menar att man behöver ta fram en handlingsplan för att nå till det redan uttalade målet om en barnmorska per födande. Vi noterar även att det finns planer på privatiseringar inom förlossningsvården och införandet av nya vårdval på området. Eftersom just denna typ av privatiseringar har visat sig mycket kostsamma är det problematiskt att tillämpa dessa inom ett vårdområde som redan idag har svårt att få resurserna att gå ihop. Självklart behöver befintliga verksamheter inom förlossningsvården prioriteras framför privatiseringar.

God kvalitet och ekonomi i balans

Överlag vill vi lyfta att vi skulle vilja se en reformerad process för budgethanteringen där fackliga representanter ges insyn och delaktighet i ett tidigare skede när budgeten ska klubbas. Detta för att skapa större förankring för budgeten och ge utrymme för värdefulla inspel från personalföreträdare.

Nej till fler privatiseringar

Privatiseringar pekas ofta felaktigt ut som en insats som ska stärka de ekonomiska förutsättningarna för sjukvården. Tyvärr visar flera exempel inom Region Uppsala på motsatsen – hur kostnaderna skenat efter beslut om privatiseringar av enskilda vårdområden. Men privatiseringar är inte bara problematiska utifrån kostnaderna utan också utifrån hur de splittrar vårdkedjor och försvårar förutsättningarna för forskning och utbildning. På det sättet är också privatiseringar av specialistsjukvården ett hot mot Akademiska sjukhuset som universitetssjukhus – och den rollen måste värnas. Just nu pågår flera privatiseringar som riskerar att skada förutsättningarna att bedriva vård nu och i framtiden. Vi säger nej till att upphandla närvårdsplatser och ser snarare att regionen ska driva dessa i egen regi. Vi säger nej till en privatisering av driften av 1177. Vi säger nej till privatiseringar av barn- och ungdomspsykiatrin. Och vi ser att privatiseringsexperimentet på Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping, som går under rubriken ”bassjukvårdsprojektet” måste stoppas och att planen för hur Lasarettet i Enköping kan avlasta Akademiska sjukhuset med vårdinsatser görs om utan att det förutsätter att befintlig verksamhet på lasarettet ska privatiseras vidare. De redan undermåliga underlag som är framtagna för detta projekt visar att de ökade kostnaderna kan bli ännu större än de beräknade kostnaderna på kort sikt.

Stoppade privatiseringar kommer att spara motsvarande 35 miljoner kronor. Detta gäller enbart bassjukvårdsprojektet. Övriga privatiseringar har inte kostnadsbedömts, men att avbryta dessa väntas även spara resurser inom sjukvården.

Avbryt planerna på att bolagisera Folk tandvården

Ett förberedande arbete har gjorts för att bolagisera Folk tandvården. Vi menar att detta inte har resulterat i underlag som kan styrka att fördelarna med att bedriva verksamheten i bolagsform väger upp nackdelarna. Snarare har erfarenheter från andra regioner som redan genomfört en bolagisering visat på stora nackdelar. Vi föreslår därför att planerna ska avbrytas.

Gör om resursfördelningssystemet för vårdcentralerna

Vården ska vara jämlik i hela vår region. Det kräver ett ersättningssystem som skapar förutsättningar för vårdcentraler att etableras, drivas och utvecklas i hela vår region, inte bara i resursstarka innerstadsområden. Vi vill se över modellen för

ersättningar för att göra nödvändiga förändringar så att resurserna används där de behövs som mest. Förutsättningarna i gles- och landsbygd behöver bli bättre och rimlig ersättning behöver utgå utifrån det uppdrag man faktiskt förväntas leva upp till.

För denna översyn avsätter vi 1,3 miljoner kronor.

Ta nästa steg i arbetet för att motverka våld i nära relationer

Region Uppsala har nyligen antagit en nollvision mot våld i nära relationer. Det är bra att arbetet med nollvisionen fortlöper. Vi menar dock att detta arbete, för att verkligen ta fart, behöver struktureras och att en handlingsplan behöver tas fram.

Hållbar och konkurrenskraftig utveckling

Knyt ihop Upplandsleden med Stockholms län

Nyfikenheten på att upptäcka länets naturskatter har ökat i spåren efter pandemin. Upplandsleden upptäcks varje år av tusentals personer som vandrar någon av de olika dellederna. Uppland är ett område som sträcker sig längre än Region Uppsala, och vi vill se att ledens stärks in i Stockholms län, via Sigtuna och Upplands Väsby och vidare till andra vandringsleder.

För detta avsätter vi 2 miljoner kronor.

Mer lokalproducerad mat i regionens verksamheter

Arbetet med den nationella livsmedelsstrategin har bland annat gett upphov till en ursprungsmärkning av matvaror med sitt ursprung i Sverige och som väl tjänar sitt syfte för att öka konsumenters medvetenhet om varifrån maten kommer. Lägg därtill också en relativt sett välutvecklad lagstiftning kring djurhållning, antibiotikaanvändning samt bruk av bekämpningsmedel i jord- och skogsbruk samt associerad lagstiftning kring fiskodlingar, nät/trålfiske etc. så är svensk livsmedelshantering väl positionerad i jämförelse med många andra länders ambitionsnivåer.

Nedbrutet skulle ett förstärkt regionalt perspektiv på livsmedelshantering inom våra ansvarsområden innebära att Region Uppsala ställer krav på att mat som serveras i vår verksamhet till viss del eller helt och hållet ska vara lokal- eller närproducerad. Genom att ställa detta krav skapas direkta och indirekta positiva effekter för såväl klimat som lokal livskraft och ger bättre ekonomiska möjligheter för landsbygdsföretagare i Uppsala län med omnejd.

Etablera ett upplevelsekort för länets kultur- och naturskatter

Vi vill tillgängliggöra länets besöksmål i större utsträckning och se över hur kollektivtrafiken kan underlätta detta. Vi vill att ett särskilt upplevelsekort tas fram i dialog mellan Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden, Kulturnämnden och Regionala utvecklingsnämnden samt att Upplandsstiftelsen, Upplandsmuséet och Musik i Uppland involveras i det arbetet.

Stärk den kulturella karusellverksamheten

Vi ser stor potential i att fortsätta utvecklingen av kulturverksamheter i länets kommuner. Karusellverksamhet har gjort mycket för att ge kulturupplevelser på många håll i länet – Musik i Upplands uppskattade ”konsertkarusell” är ett fint exempel på detta. Denna verksamhet skulle kunna byggas ut även med kortfilm.

Ekonomiska förutsättningar – skillnader mot styrets förslag

Nej till avgift för ambulans	- 6,2 miljoner kronor
Nej till chockhöjda busspriser	- 25 miljoner kronor
Satsning, bättre löneutveckling för erfaren personal	- 50 miljoner kronor
Satsning, studielön för undersköterskor	- 12 miljoner kronor
Satsning, Akademisk specialisttjänstgöring	- 10 miljoner kronor
Satsning, på akuten, Akademiska sjukhuset	- 20 miljoner kronor
Satsning, nödlinje för psykiatri	- 2 miljoner kronor
Satsning, sjukhushundarna	- 1 miljon kronor
Satsning, BUP	- 3 miljoner kronor
Satsning, Kraftsamling för sjukvården	- 2 miljoner kronor
Satsning, Kompetensutvecklingsfond	- 10 miljoner kronor
Satsning, Avgiftsfri mammografi	- 2 miljoner kronor
Satsning, riktade hälsosamtal 65 år och över	- 3 miljoner kronor
Satsning, nytt resursfördelningssystem vårdcentraler	- 1,3 miljoner kronor
Satsning, förläng upplandsleden	- 2 miljoner kronor
Minskad administration regionstyrelsen, 2 % effektivisering	+ 8 miljoner kronor
Minskad administration fastighets- och servicenämnden, 2 % effektivisering	+ 0,5 miljoner kronor
Översyn konsulttjänster och vakanser, trafik- och samhällsutvecklingsnämnden	+ 2 miljoner kronor
Nej till privatiseringar av akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping (bassjukvårdsprojektet)	+ 35 miljoner kronor
Skärpta krav för hyrkostnader	+ 100 miljoner kronor
Förstudie nytt sjukhus ¹	+ 4 miljoner kronor

¹ Styret avsätter 5 miljoner för förstudie om nytt sjukhus. De politiska diskussionerna om eventuellt nya sjukhusbyggnader har fortfarande inte landat och en så stor budgetpost till ett politiskt projekt som ännu inte har förankrats är inte ansvarsfullt i dessa ekonomiska tider. Detta arbete får därför 1 miljon kronor fördelat till sig.

Investeringsbudget

Region Uppsala saknar, som konstaterats av revisorerna, ett fungerande strategiskt arbete med fastighetsfrågor. Det är överlag svårt att få en god överblick över vilka lokalbehov som faktiskt finns och att sätta dessa i en långsiktig planering. Styrningen lämnar med andra ord en hel del övrigt att önska. Vi vill se att Regionstyrelsen tar fram ett övergripande, styrande dokument, för lokalförsörjningsprocessen och säkerställa att alla nämnder har väl genomarbetade lokalförsörjningsplaner. Detta bör göras omgående.

I många fall där det finns nya lokalbehov inom regionen är det uppenbart att det är billigare, utifrån ett livscykelperspektiv, för regionen att själv stå för byggandet genom upphandlingar, än att hyra lokalerna från privata aktörer. Det ökar också regionens möjligheter till insyn som kan bekämpa arbetslivskriminalitet. När det kommer till att etablera en vårdcentral i Stenhagen har detta varit väldigt tydligt och nämnden har även konstaterat detta. Trots detta saknas det medel till detta projekt i investeringsplanen. När det finns väldigt tydliga fördelar med att regionen själv står för byggnationen måste det också kunna anses motiverat att regionen säkerställer finansiering genom lån – särskilt eftersom regionen har väldigt liten belåning i dagsläget.

Utöver vårdcentral i Stenhagen vill vi fästa uppmärksamheten vid några andra behov som behöver prioriteras i kommande investeringsplaner.

Satsa på kvinna/barn-huset

Frågan om renovering och ombyggnad av kvinna- barnhuset på Akademiska sjukhuset har diskuterats i åtminstone ett halvt decennium men är fortfarande inte löst. En förstudie för hur man ska gå vidare med detta bör tas fram.

Vårdcentrum i Tierp

Utöver att geriatriken i Tierp fortsatt hållas stängd finns det omfattande problem med lokalerna för vården i Tierp. Vi är djupt oroade över den nuvarande situationen. Regionen behöver stärka resurserna till att få på plats lokaler för det nya vårdcentrumet i Tierp.

Etablera närvårdsmottagning i Bålsta

Det är ett problem att det saknas en offentligt driven primärvård i Håbo kommun, och det behöver åtgärdas. Vi vill se en förstudie för att se över möjligheten att etablera en närvårdsmottagning i Bålsta.